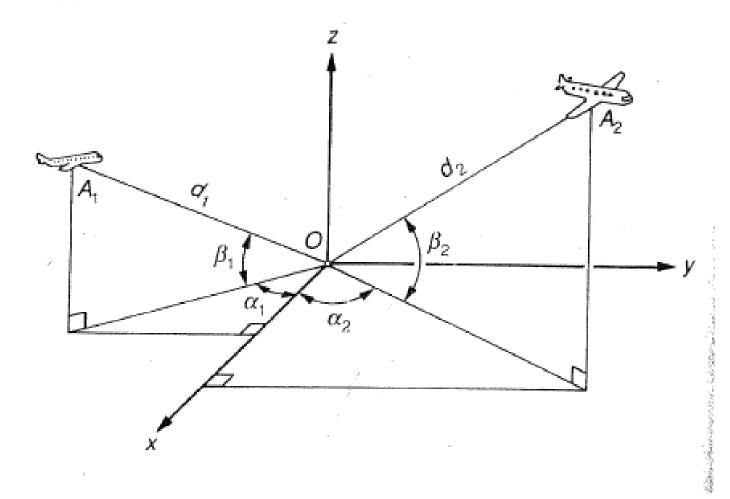
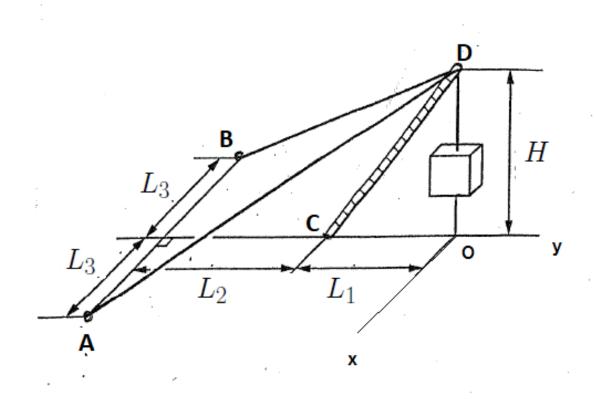
1. Tee laskelma, jolle annetaan etäisyydet $d_1 = OA_1$ ja $d_2 = OA_2$ ja kulmat $\alpha_1, \beta_1, \alpha_2, \beta_2$, ja joka laskee pisteiden A_1 ja A_2 koordinaatit ja niiden välisen etäisyyden.

vast:

$$\begin{cases} d_1 = 10, \ \alpha_1 = 35^{\circ}, \ \beta_1 = 40^{\circ} \\ d_2 = 15, \ \alpha_2 = 55^{\circ}, \ \beta_2 = 50^{\circ} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = [6.28, -4.39, 6.43] \\ A_2 = [5.53, 7.90, 11.49] \\ A_1 A_2 = 13.32 \end{cases}$$

2. Tee laskelma, jolle annetaan allaolevan kuvan mukaiset mitat H, L_1, L_2, L_3 ja taakan paino G, ja joka laskee (voima)vektoreiden $\mathbf{F}_A$ (suunta $\mathbf{D}\mathbf{A}$), $\mathbf{F}_B$ (suunta $\mathbf{D}\mathbf{B}$) ja $\mathbf{F}_C$ (suunta $\mathbf{C}\mathbf{D}$) pituudet, kun niiden summa $\mathbf{F}_A + \mathbf{F}_B + \mathbf{F}_C = [0, 0, G]$

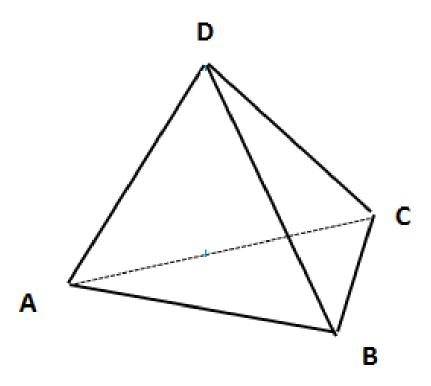

vast:

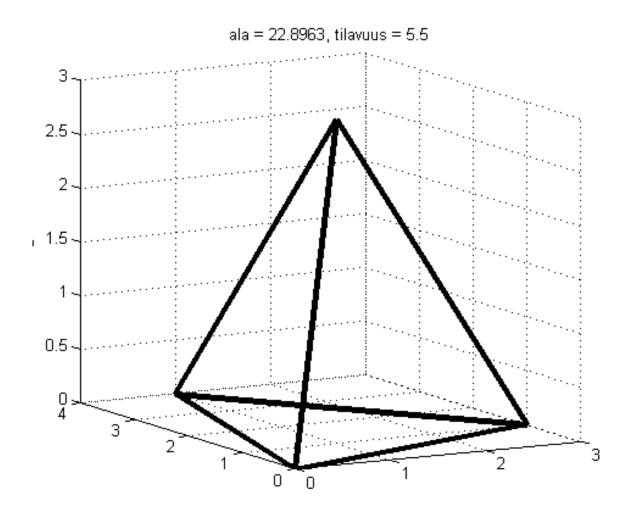
$$H = 42, L_1 = 31.5, L_2 = 42, L_3 = 56, G = 1$$

$$\rightarrow \|\mathbf{F}_A\| = \|\mathbf{F}_B\| = 0.9062, \|\mathbf{F}_C\| = 2.1875$$

 ${\bf 3.}$ Tee laskelma, joka laskee annettujen pisteiden A,B,C ja Dmuodostaman tetraedrin pinta-alan ja tilavuuden

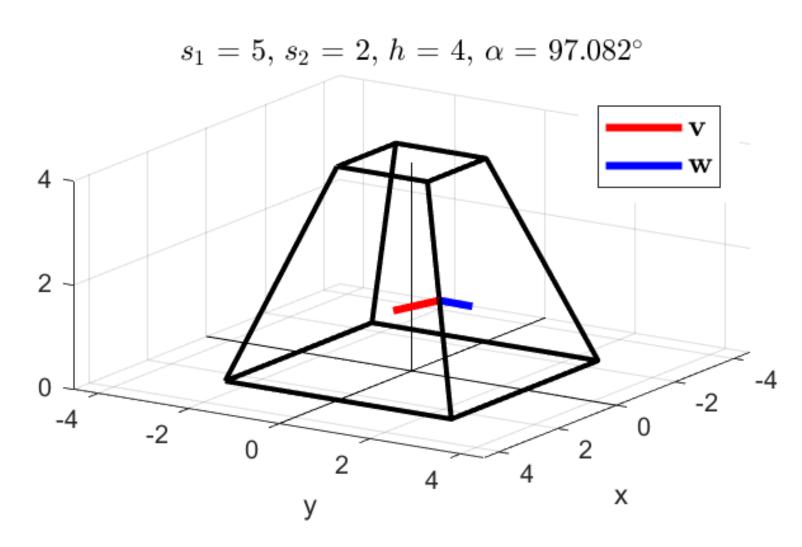
ja piirtää allaolevan näköisen kuvan (kun A=[0,0,0], $B=[3,1,0],\,C=[1,4,0]$ ja D=[1,1,3])

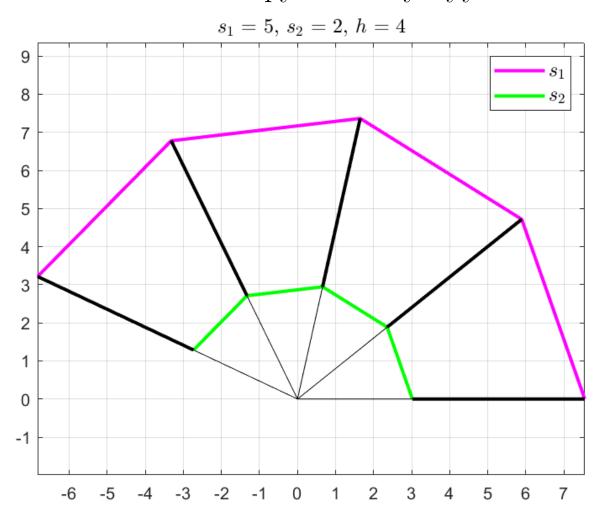
ohje: ristitulo, skalaarikolmitulo

4. Katkaistun pyramidin pohja ja kansi ovat neliöitä (sivun pituudet s_1 ja s_2) ja sen korkeus on h.

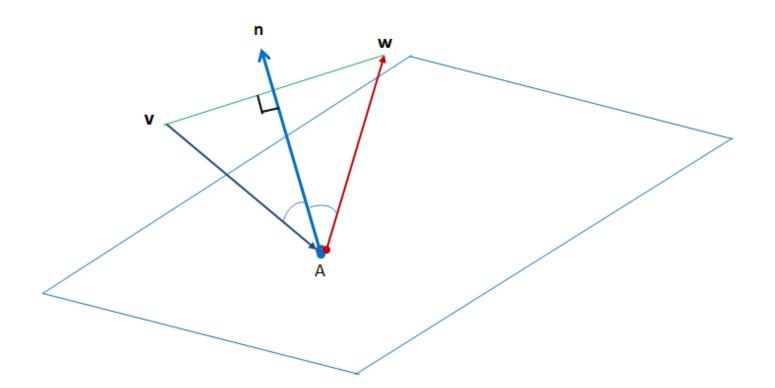
Tee laskelma, jolle annetaan s_1, s_2 ja h, ja joka muodostaa kahden vierekkäisen seinän suuntaiset, niiden yhteistä särmää vastaan kohtisuorat vektorit $\mathbf{v}$ ja $\mathbf{w}$, laskee niiden välisen kulman α ja piirtää allaolevan näköisen kuvan.

Piirrä myös allaolevan näköinen kuva levystä, jota taivuttamalla katkaistu pyramidi syntyy.

5. Tee laskelma, jolle annetaan taso $A, \mathbf{n}$ ja tulosuunta $\mathbf{v}$, ja joka laskee heijastumissuunnan $\mathbf{w}$

ja piirtää allaolevan näköisen kuvan.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \end{bmatrix}, \mathbf{n} = \begin{bmatrix} -1 & -2 & 3 \end{bmatrix}, \mathbf{v} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{w} = \begin{bmatrix} -0.71429 & -2.4286 & 2.1429 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{v}$$

$$\mathbf{w}$$

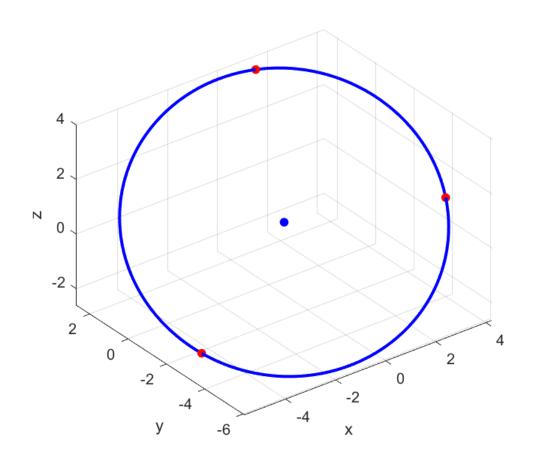
$$\mathbf{v}$$

$$\mathbf{w}$$

$$\mathbf{v}$$

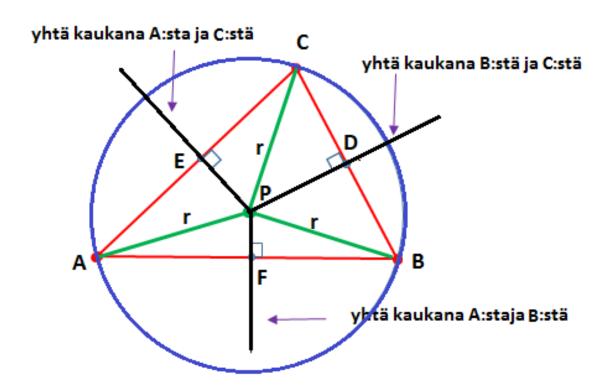
ohje: kuten 2D:ssä

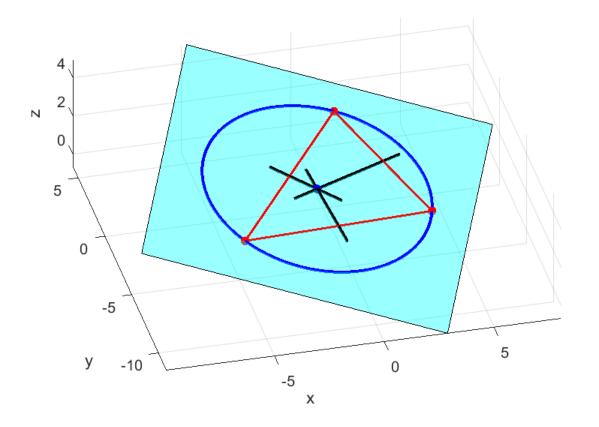
6. Tee laskelma, joka etsii annettujen pisteiden A, B ja C kautta kulkevan ympyrän keskipisteen P ja säteen r, ja piirtää allaolevan näköisen kuvan

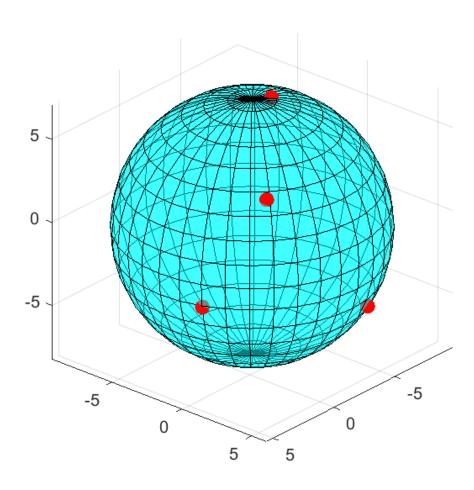
ohje: kuten 2D:ssä

ympyrän keskipiste P on kolmion ABC sivujen keskipisteiden kautta kulkevien, sivuja vastaan kohtisuorien ja tason ABC suuntaisten suorien leikkauspiste

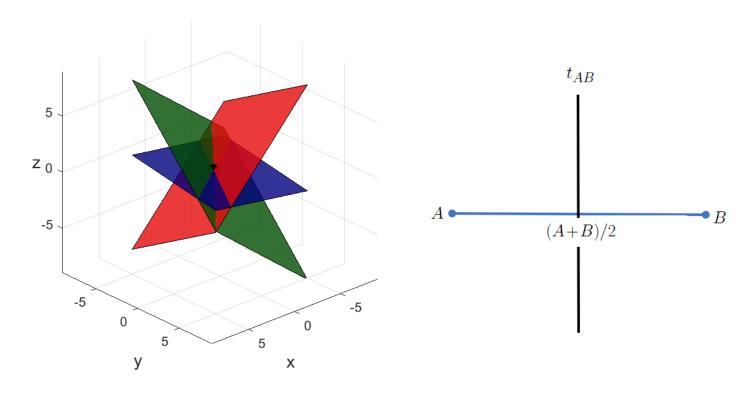

7. Tee laskelma joka etsii annettujen pisteiden A, B, C ja D määrämän pallon keskipisteen P (= piste, joka on yhtä kaukana kaikista neljästä pisteestä), ja piirtää allaolevan näköisen kuvan.

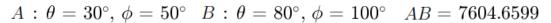

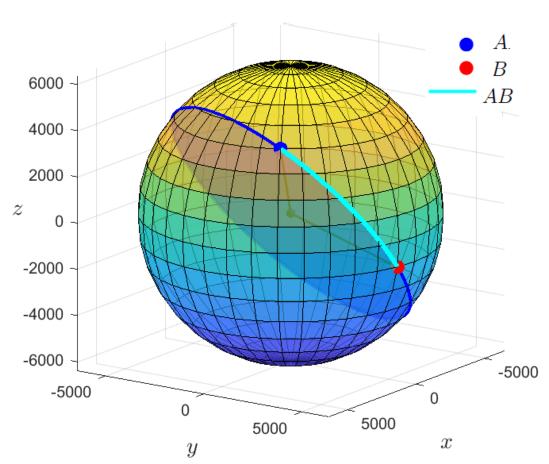
ohje: pallon keskipiste on kolmen tason leikkaupiste:

Pisteet, jotka ovat yhtä kaukana A:sta ja B:stä, ovat janan AB keskipisteen (A+B)/2 kautta kulkevalla, vektoria AB vastaan kohtisuoralla tasolla t_{AB} . Vastaavasti pisteille B ja $C \to t$ aso t_{BC} ja pisteille C ja $D \to t$ aso t_{CD} Pallon keskipiste = tasojen t_{AB} , t_{BC} ja t_{CD} leikkauspiste = tasojen t_{AB} ja t_{BC} leikkaussuoran ja tason t_{CD} leikkauspiste.

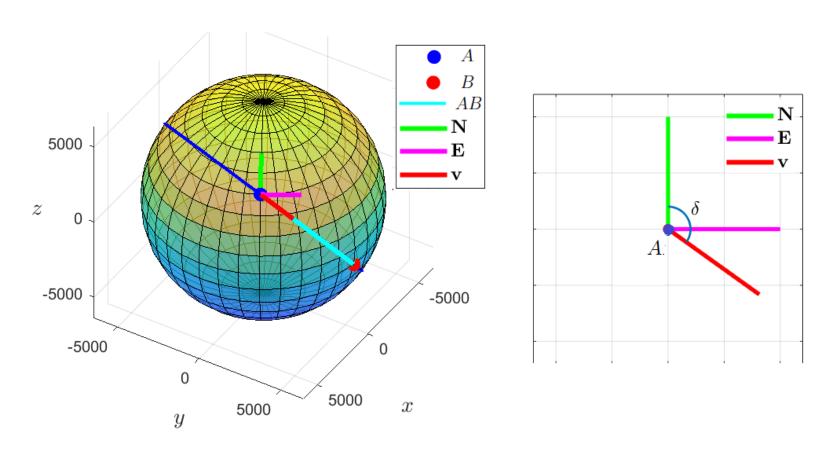
8. Tee laskelma, jolle annetaan (maa)pallon (keskipiste O, säde R=6400) pisteiden A ja B pallokoordinaattikulmat θ ja ϕ , ja joka laskee A:n ja B:n välisen etäisyyden pallon pintaa pitkin mitattuna eli A:n ja B:n kautta kulkevan pallon halkaisijan (= ympyrä, keskipiste O, säde R) kaaren pituuden A:stä B:hen ja piirtää allaolevan näköisen kuvan.

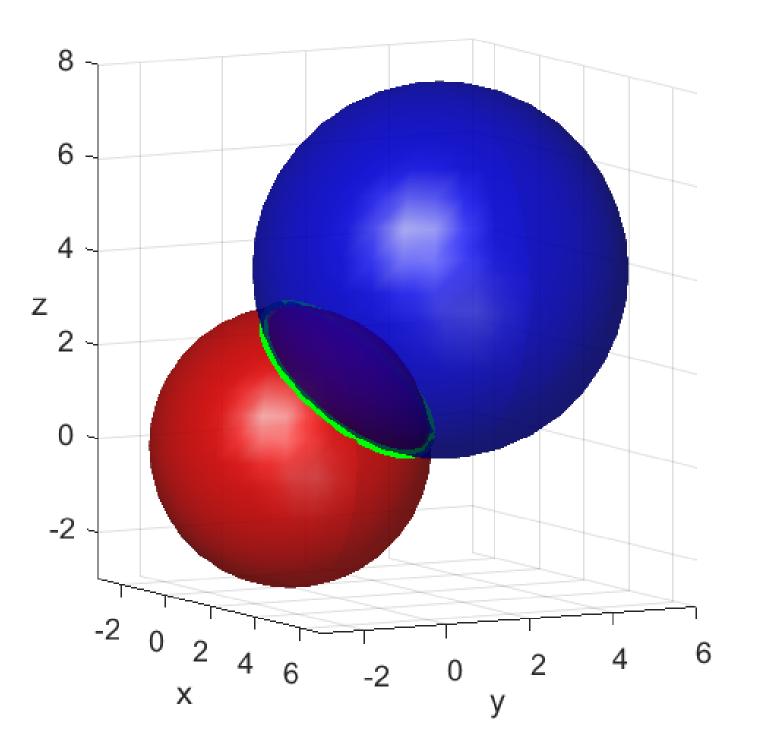

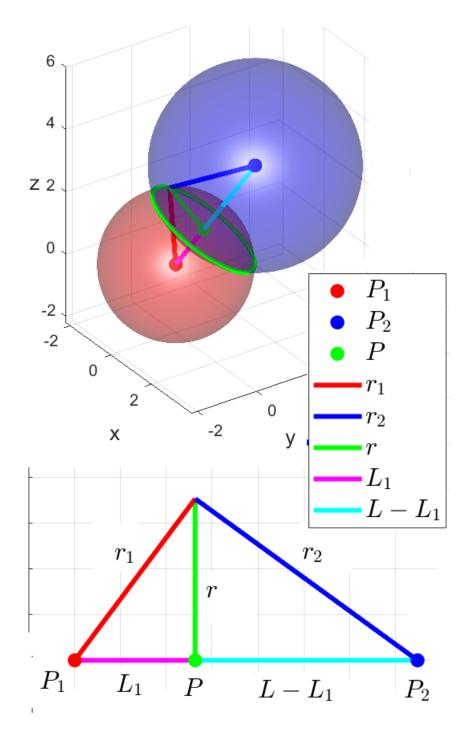
Lisää kuvaan vielä pallon pinnan suuntaiset A:sta pohjoiseen sojottava vektori $\mathbf{N}$, A:sta itään sojottava vektori $\mathbf{E}$ ja A:stä kohti B:tä sojottava vektori $\mathbf{v}$, ja laske oikean kuvan mukainen kulma δ (väliltä $0 \dots 360^{\circ}$), joka kertoo mihin kompassisuuntaan A:sta on lähdettävä kohti B:tä

 $A: \theta = 30^{\circ}, \ \phi = 50^{\circ}, \ B: \theta = 80^{\circ}, \ \phi = 100^{\circ}, \ AB = 7604.6599, \ \delta = 125.5909^{\circ}$

9. Tee laskelma, jolle annetaan pallojen keskipisteet P_1 ja P_2 ja säteet r_1 ja r_2 , ja joka etsii niiden leikkausympyrän keskipisteen P ja säteen r ja piirtää allaolevan näköisen kuvan

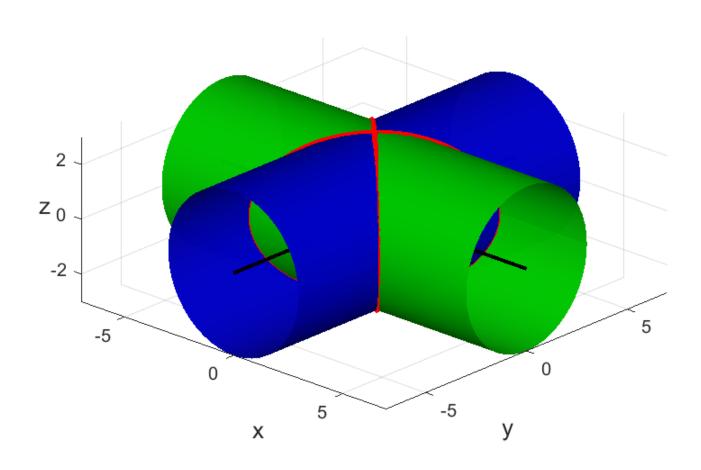
ohje: ratkaise kuvan mukainen etäisyys L_1 ehdosta

$$r_1^2 - L_1^2 = r_2^2 - (L - L_1)^2, \quad L = \|\mathbf{P}_1 \mathbf{P}_2\|$$

Pallot leikkaavat, jos

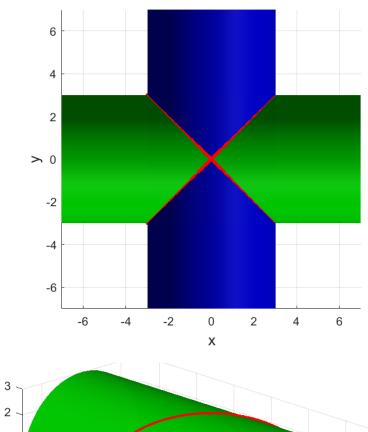
$$r_1^2 - L_1^2 > 0$$
 ja $r_2^2 - (L - L_1)^2 > 0$

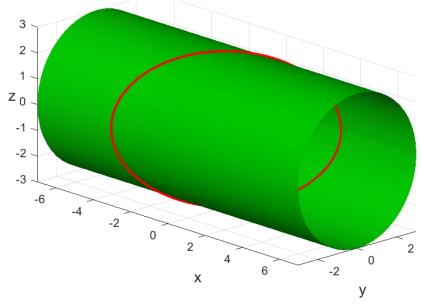
10. Tee laskelma, jolle annetaan lieriöiden säde r ja pituus L, ja joka etsii niiden leikkauskäyrän ja piirtää allaolevan näköisen kuvan, kun lieriöiden akseleina ovat x- ja y-akselit

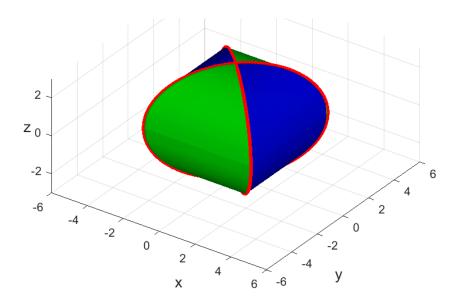

ohje: leikkauskäyrä = 2 ellipsiä

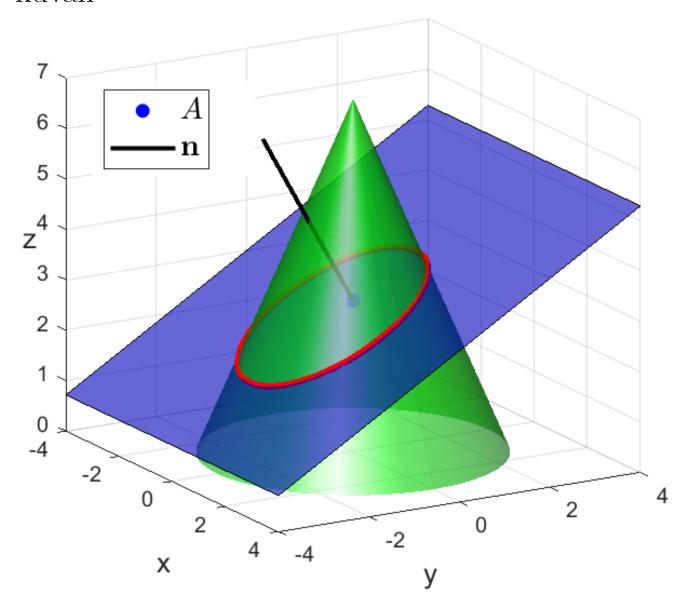
Huom: lieriöiden yhteinen osa on
ns. bicylinder. Sen tilavuus $V=\frac{16}{3}\,r^3$ ja pinta-al
a $A=16r^2$

11. Tee laskelma, jolle annetaan kartion (akselina z-akseli) pohjan säde R ja korkeus h, ja tason piste A = [0, 0, Az] ja normaali $\mathbf{n} = [0, ny, nz], ny < 0$, ja joka etsii niiden leikkausellipsin keskipisteen P ja puoliakselit a ja b, ja piirtää allaolevan näköisen kuvan

Ohje: $R=3,\,h=7,\,Az=3,\,ny=\text{-}2,\,nz=3$ $\rightarrow P = [0, -0.533, 2.64], a = 2.24, b = 1.79$ P7 a**-** h 6 b6 R5 a z^4 5 $\mathbf{n}$ 3 A z^4 P2 1 3 0 -4 2 -2 2 0 0 -2 -4 4 Х У 0 -3 0 2 -2 -1 -4 y $\overline{P}$ 7 $\overline{P}$ 1.5 6 1 5 0.5 z^4 3 0 2 -0.5

1

0

-2

0

Х

2

-1

-1.5

-2

-1

0

Χ

2

1

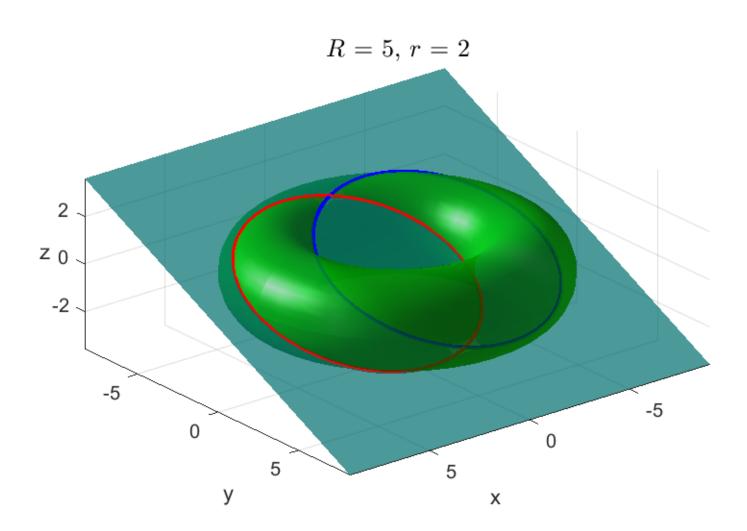
2

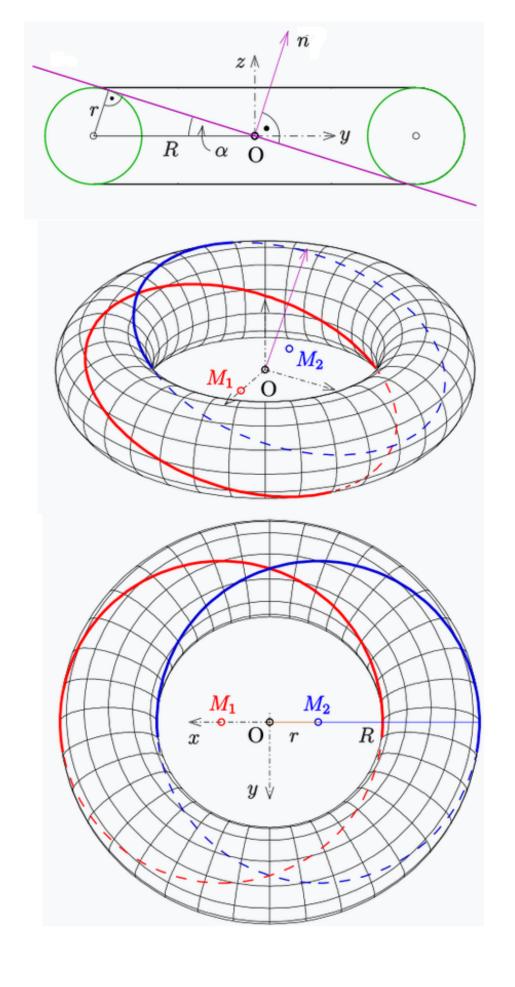
0

у

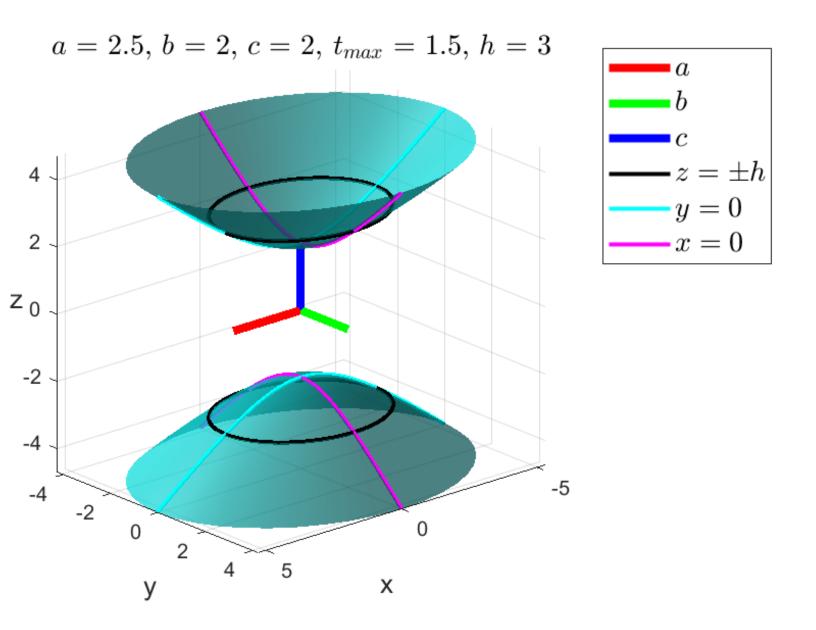
-2

12. Tee laskelma, jolle annetaan toruksen säteet R ja r, ja joka piirtää allaolevan näköisen kuvan, jossa näkyvät torus, sen ylä- ja alapintaa sivuava taso ja toruksen ja tason leikkauskäyrät (ns. Villarceaun ympyrät).

13. Tee laskelma, jolle annetaan a,b,c,t_{max} ja h>c, ja joka piirtää allaolevan näköisen kuvan

eli elliptisen hyperboloidin

$$\begin{cases} x = a \sinh(t) \cos(\theta) \\ y = b \sinh(t) \sin(\theta) \end{cases}$$

$$t = 0 \dots 360^{\circ}$$

$$z = \pm c \cosh(t)$$

ellipsit

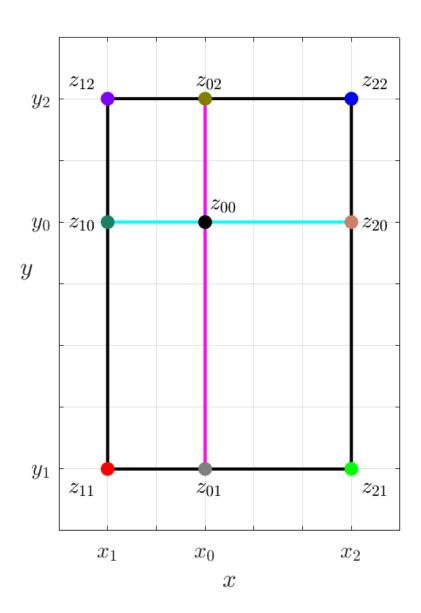
$$z = \pm h, \quad \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = \frac{h^2}{c^2} - 1$$

ja hyperbelit

$$y = 0, \quad \frac{x^2}{a^2} - \frac{z^2}{c^2} = -1$$
$$x = 0, \quad \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = -1$$

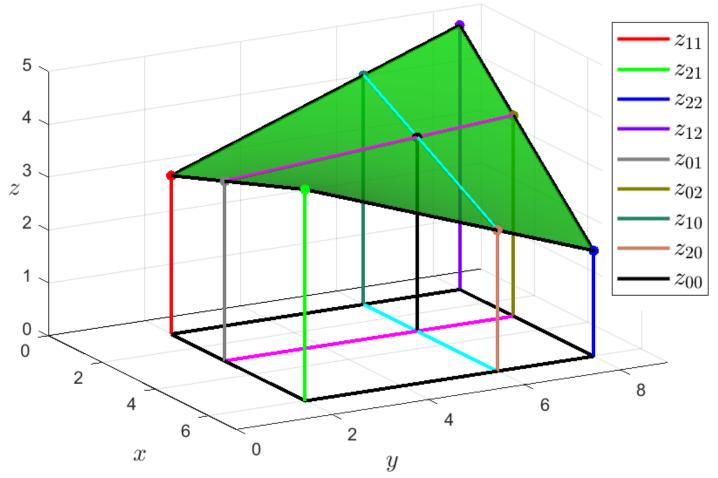
14. (Bilineaarinen interpolointi)

Tee laskelma, jolle annetaan $x_1, y_1, x_2, y_2, x_0, y_0$ ja korkeudet $z_{11}, z_{21}, z_{22}, z_{12}$, ja joka laskee korkeudet $z_{01}, z_{02}, z_{10}, z_{20}, z_{00}$, kun z:n arvot muuttuvat suoraviivaisesti (lineaarisesti) sekä vaaka- että pystysuuntaan

Piirrä allaolevan näköinen kuva.

$$x_1 = 1, x_2 = 6, y_1 = 2, y_2 = 8, x_0 = 3, y_0 = 6$$

 $z_{11} = 3, z_{21} = 4, z_{22} = 2, z_{22} = 5$
 $z_{01} = 3.4, z_{02} = 3.8, z_{10} = 4.3333, z_{20} = 2.6667, z_{00} = 3.6667$

ohje: pinnan (hyperbolinen paraboloidi) saat muodostamalla xy-parit, kun $x=x_1\ldots x_2,\ y=y_1\ldots y_2,$ ja laskemalla niitä vastaavat z_{00} :t